

Embedsregnskab 2013
for
Vestre Landsret.

1. Indledning.

I denne indledning gives en kort oversigt over indholdet i Vestre Landsrets embedsregnskab for 2013.

Afsnit 2 indeholder en kort beskrivelse af landsretten.

I afsnit 3 redegøres for udviklingen i landsrettens sagsbeholdning og gennemløbstider samt for opfyldelsen af opstillede målsætninger om gennemløbstider.

I afsnit 4 omtales udviklingen i antallet af medarbejdere i landsretten.

I afsnit 5 omtales landsrettens arbejde med retsmægling.

I afsnit 6 omtales arbejdet med hensyn til kvaliteten i landsrettens sagsbehandling og afgørelser.

I afsnit 7 omtales nogle af de administrative sager, som behandles i landsretten (høringssager, klagesager, rejsedommerordningen og sættemerbeskikkelser).

I afsnit 8 omtales OPP-projektet vedrørende opførelse af en ny retsbygning til landsretten i Viborg.

I afsnit 9 omtales landsrettens lokaleforhold ved bitingstederne.

I afsnit 10 omtales landsrettens handlingsplan for 2013 og opfyldelsen af denne.

I afsnit 11 omtales resultatet af landsrettens deltagelse i brugerundersøgelsen 2013.

Embedsregnskabet afsluttes med en samlet vurdering i afsnit 12 af udviklingen i 2013 og af forventningerne til de kommende år.

2. Kort om Vestre Landsret.

Vestre Landsret har sit sæde (hovedtingsted) i Viborg.

Landsretten består af 1 præsident, 38 andre faste landsdommere (hvoraf de to er frigjort til virke som formænd for undersøgelseskommissioner) og 7 midlertidige (konstituerede) landsdommere. Foruden disse dommerstillinger består landsretten af 8 øvrige jurister og ca. 50 administrative medarbejdere.

Landsretten har i 2013 haft 3 ekstra konstitutionsstillinger i ca. 10 måneder. Det har således været muligt for landsretten at etablere en ekstra afdeling – landsrettens 15. afdeling – i en stor del af 2013.

Præsidenten er administrativ chef for landsretten og således ansvarlig for at varetage de bevillingsmæssige og administrative forhold, der er henlagt til embedet.

Landsrettens dommere er fordelt på 14 faste retsafdelinger med hver tre dommere. Hertil kommer den midlertidige afdeling, der er nævnt ovenfor. Landsrettens øvrige jurister er tilknyttet de fire retsafdelinger, der enten behandler nogle bestemte kæremål eller i særlig grad står for forberedelsen af landsrettens civile sager, samt landsrettens administration.

Landsrettens administrative medarbejdere er fordelt på 4 retssektioner, der hver udfører de administrative sagsbehandlingsfunktioner for indtil fire retsafdelinger, samt på en sektion, et præsidentsekretariat og en IT-enhed, der alle varetager en række centrale, administrative opgaver.

Vestre Landsret behandler civile sager og straffesager ved hovedtingstedet i Viborg. Landsretten behandler endvidere straffesager ved de såkaldte bitingsteder i Aalborg, Aarhus, Kolding, Esbjerg og Sønderborg.

Landsrettens administration er beliggende ved hovedtingstedet i Viborg.

3. Udviklingen i landsrettens sagsbeholdning og gennemløbstider.

a. Udviklingen i civile sager.

Udviklingen i antallet og fordelingen af civile sager i perioden 2011 – 2013 er følgende:

Sagsudviklingen 2011– 2013 for civile sager						
	Almindelige 1. instanssager	Almindelige ankesager	Familieretlige sager o.l.*	Alle domssager	Sager til skr. behandling **	Alle sager
Sagsbeholdning 1/1 2011	132	652	109	893	227	1120
Nye sager 2011	63	987	419	1469	1704	3173
Sluttede sager 2011	74	835	388	1297	1639	2936
Sagsbeholdning 31/12 2011	121	804	140	1065	292	1357
Nye sager 2012	77	955	516	1548	1757	3305
Sluttede sager 2012	62	842	498	1402	1711	3113
Sagsbeholdning 31/12 2012***	136	919	161	1216	336	1552
Nye sager 2013	35	972	535	1542	1657	3199
Sluttede sager 2013	41	806	516	1363	1659	3022
Sagsbeholdning 31/12 2013	130	1085	180	1395	334	1729

* Sager om forældreansvar, faderskab, umyndiggørelse, børnefjernelse og adm. frihedsberøvelse

** Kæresager, anke af småsager (uanset om sagen forhandles mundtligt), oprejsningsbevillinger, anmodning om aktindsigt.

*** Efter enkelte justeringer af de statistiske oplysninger

Sagsbeholdningen er ved udgangen af 2013 steget 11 % i forhold til udgangen af 2012, 27 % i forhold til udgangen af 2011 og 54 % i forhold til begyndelsen af 2011. Stigningen i sagsbeholdningen ligger på alle områder og udgør på almindelige ankesager 66 % siden begyndelsen af 2011, på familieretlige sager 65 % siden begyndelsen af 2011 og på sager til skriftlig behandling 47 %. Antallet af nye og sluttede sager er nogenlunde konstant i perioden. Der er dog i 2013 set i forhold til 2012 lidt færre nye og sluttede sager. Den mindre tilgang af nye sager ligger især på almindelige 1. instanssager og på sager til skriftlig behandling.

Udviklingen i civile sager må i øvrigt ses i sammenhæng med udviklingen i straffesager, da landsrettens samlede ressourcer er knyttet til alle landsrettens sager og således ikke er fordelt på de to sagstyper.

b. Udviklingen i straffesager.

Udviklingen i antallet og fordelingen af straffesager i perioden 2011 – 2013 er følgende:

Sagsudviklingen 2011– 2013 for straffesager						
	Nævninge sager	Andre ankesager med bevisbedømmelser	Andre ankesager uden bevisbedømmelse	Alle domssager	Kæresager	Alle sager
Sagsbeholdning 1/1 2011	6	405	117	528	36	563
Nye sager 2011	15	1013	345	1373	1653	3026
Sluttede sager 2011	16	931	345	1292	1653	2945
Sagsbeholdning 31/12 2011*	4	485	118	607	34	641
Nye sager 2012	9	1057	346	1412	1613	3025
Sluttede sager 2012	10	970	306	1286	1602	2888
Sagsbeholdning 31/12 2012*	3	576	157	733	45	781
Nye sager i 2013	11	1039	362	1412	1453	2865
Sluttede sager i 2013	9	1013	353	1375	1460	2835
Sagsbeholdning 31/12 2013	5	602	166	773	38	811

* Efter enkelte justeringer af de statistiske oplysninger

Sagsbeholdningen er ved udgangen af 2013 steget med 4 % i forhold til udgangen af 2012, med 27 % i forhold til udgangen af 2011 og med 44 % i forhold til starten af 2011. Antallet af nye domssager har stort set været uændret i hele perioden, mens antallet af nye kæresager, der generelt er de mindst arbejdskrævende, har været faldende. Antallet af sluttede domssager har været stigende i hele perioden, mens antallet af sluttede kæresager har været faldende. Udsving i antallet af kæresager har kun mindre betydning for den samlede udvikling i sagsbeholdning, bl.a. fordi langt de fleste kæremål afgøres inden for få dage. Behandlingen af straffesager har navnlig i årets første del været påvirket af indkøringen af den nye statsadvokatur i Viborg.

Udviklingen i straffesager må i øvrigt ses i sammenhæng med udviklingen i civile sager, da landsrettens samlede ressourcer er knyttet til alle landsrettens sager og således ikke er fordelt på de to sagstyper.

c. Målsætninger for gennemløbstider.

Landsretten har i samarbejde med Domstolsstyrelsen opstillet målsætninger for den højeste gennemløbstid for forskellige sagstyper. Målsætningerne er opstillet - og justeret - i tilknytning til domstolsreformen og med det sigte, at der skal være fælles målsætninger for gennemløbstiderne ved de to landsretter.

De senere års negative sagsudvikling for landsretternes sager har ført til, at der i 2013 i begge landsretter er opstillet nogle særlige – og mindre ambitiøse men knapt så urealistiske – målsætninger for så vidt angår en del af sagernes gennemløbstid. Disse særlige målsætninger er ikke ens for landsretterne, men det er hensigten, at man, når det igen er realistisk, skal vende tilbage til praksis med fælles målsætninger.

Opfyldelsen af de målsætninger, der har været gældende i de senere år.

En sammenligning med de senere år lader sig bedst gøre, hvis man på alle områder sætter sagsafviklingen i 2013 i forhold til de målsætninger, der var gældende i de tidligere år. I de følgende oversigter gengives derfor disse målsætninger og deres opfyldelse i 2011 - 2013.

For så vidt angår domssager omfatter målsætninger og resultater de sager, der er sluttet efter en hovedforhandling.

Om tidligere målsætninger og opfyldelsen af disse henvises til embedsregnskaberne for 2010 og tidligere år.

Civile domssager	Mål 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012	”Mål” 2013	Resultat 2013
1. instanssager – henvist efter reformen						
Andel sluttet på under 12 mdr.	50 %	44 %	50 %	40 %	50 %	27 %
Andel sluttet på under 18 mdr.	75 %	79 %	75 %	63 %	75 %	47 %
Alm. ankesager						
Andel sluttet på under 9 mdr.	60 %	57 %	60 %	29 %	60 %	16 %
Andel sluttet på under 12 mdr.	80 %	80 %	80 %	72 %	80 %	44 %
Familieretssager						
Andel sluttet på under 4 mdr.	70 %	74 %	70 %	66 %	70 %	42 %
Andel sluttet på under 6 mdr.	90 %	93 %	90 %	92 %	90 %	89 %

Civile kæremål	Mål 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012	”Mål” 2013	Resultat 2013
Andel sluttet på under 6 uger	75 %	70 %	75 %	60 %	75 %	52 %
Andel sluttet på under 3 mdr.	90 %	91 %	90 %	92 %	90 %	80 %

”Målopfyldelsen” i civile sager er på alle områder dårligere i 2013 end i årene forud. Udviklingen er naturligvis bekymrende. En ændring af udviklingen kræver et bedre forhold mellem sager og ressourcer, og med henblik herpå afventer landsretten i første omgang den politiske opfølgning på arbejdet i Udvalget om bedre og mere effektiv behandling af civile sager ved domstolene. Såfremt den politiske opfølgning ikke giver grundlag for en tilstrækkelig forbedring af udviklingen, vil det være påkrævet, at Domstolsstyrelsen sammen med landsretten på ny overvejer, hvad der kan gøres f. eks. med hensyn til oprettelse/forlængelse af (midlertidige) afdelinger. Man bør særligt være opmærksom på, at kortere gennemløbstider i de almindelige ankesager er et hovedformål for domstolsreformens tilsigtede virkning for landsretten.

Straffedomssager	Mål 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012	”Mål” 2013	Resultat 2013
Nævningeankesager						
Andel sluttet inden 6 mdr.	75 %	67 %	75 %	40 %	75 %	63 %
Øvrige straffeankesager:						
Med bevisbedømmelse						
Andel sluttet på under 4 mdr.	70 %	44 %	70 %	29 %	70 %	23 %
Andel sluttet på under 6 mdr.	90 %	75 %	90 %	61 %	90 %	46 %
Uden bevisbedømmelse						
Andel sluttet på under 4 mdr.	70 %	64 %	70 %	47 %	70 %	41 %
Andel sluttet på under 6 mdr.	90 %	87 %	90 %	78 %	90 %	60 %

”Målopfyldelsen” i nævningsager er blevet bedre i 2013 end i 2012. Dette er i sig selv en meget tilfredsstillende udvikling. Til gengæld er ”målopfyldelsen” i øvrige straffeankesager klart dårligere i 2013 end i årene før. Udviklingen er naturligvis bekymrende. En ændring af udviklingen kræver et bedre forhold mellem sager og ressourcer, og med henblik herpå afventer landsretten i første omgang den politiske opfølgning på arbejdet i Udvalget om bedre og mere effektiv behandling af civile sager ved domstolene, idet en lettelse af presset på civile sager også vil få betydning for afviklingen af straffesager. Såfremt den politiske opfølgning ikke giver grundlag for en tilstrækkelig forbedring af udviklingen, vil det være påkrævet, at Domstolsstyrelsen sammen med landsretten på ny overvejer, hvad der kan gøres f. eks. med hensyn til oprettelse/forlængelse af (midlertidige) afdelinger.

Straffekæremål	Mål 2011	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012	”Mål” 2013	Resultat 2013
Fængslingskæremål						
Andel sluttet samme dag som modtaget	85 %	83 %	85 %	83 %	85 %	84 %
Andel sluttet på under 1 uge	98 %	97 %	98 %	96 %	98 %	96 %
Andre straffekæremål						
Andel sluttet samme dag som modtaget	35 %	20 %	35 %	24 %	35 %	21 %
Andel sluttet under 1 uge	45 %	38 %	45 %	45 %	45 %	39 %
Andel sluttet på under 2 uger	65 %	51 %	65 %	55 %	65 %	54 %

Målopfyldelsen for straffekæremål er fortsat meget tilfredsstillende for så vidt angår fængslingskæremål. Langt de fleste fængslingskæremål afgøres inden for få dage, og derfor har udsving i antallet af kæresager kun mindre betydning for den samlede udvikling i sagsbeholdning og målsætningsopfyldelse. For så vidt angår de øvrige kæremål, hvor en større del af sagerne ikke kan afgøres i løbet af få dage, fordi en række af sådanne kæremål må udsættes på fremskaffelse af yderligere dokumenter samt på kæreskrifter og bemærkninger fra modparten til disse, følger ”målsætningsopfyldelsen” den generelle udvikling i retning af dårligere målopfyldelse end i 2012.

Opfyldelsen af de særlige målsætninger for 2013.

Som nævnt har landsretten på enkelte områder opstillet nogle særlige – mindre ambitiøse – målsætninger for 2013. Disse målsætninger og deres opfyldelse har været således:

Civile domssager	Mål 2013	Resultat 2013
Alm. ankesager		
Andel sluttet på under 11 mdr.	60 %	22 %
Andel sluttet på under 13 mdr.	80 %	47 %

Civile kæremål	Mål 2013	Resultat 2013
Andel sluttet på under 8 uger	75 %	65 %

Straffedomssager	Mål 2013	Resultat 2013
Øvrige straffeankesager:		
Med bevisbedømmelse		
Andel sluttet på under 4 mdr.	50 %	23 %

Resultatet viser, at heller ikke de særlige målsætninger for især alm. civile ankesager og straffeankesager med bevisbedømmelse har kunnet opfyldes i 2013.

d. Gennemsnitlige gennemløbstider

De gennemsnitlige gennemløbstider for hovedforhandlede civile sager og straffesager sluttet i perioden 2011 – 2013 er således:

Gennemsnitlige gennemløbstider i måneder for hovedforhandlede domssager 2011 - 2013			
	2011	2012	2013
Civile sager:			
1. instanssager henvist efter 2007	16,3	19,5	21,4
Almindelige ankesager	9,9	11,1	13,3
Familieretssager	3,7	3,7	4,5
Straffesager:			
Nævningeankesager	5,1	6,1	5,6
Øvrige straffeankesager med bevisbedømmelse	5,1	5,8	7,2
Øvrige straffeankesager uden bevisbedømmelse	3,9	4,5	5,9

De gennemsnitlige gennemløbstider i hovedforhandlede civile sager er højere i 2013 end i de forudgående år. Dette må ses i sammenhæng med den generelle sagsudvikling og forholdet mellem ressourcer og sager.

Særligt om de gennemsnitlige gennemløbstider i almindelige civile ankesager skal det bemærkes, at den gode udvikling, som kunne ses umiddelbart efter domstolsreformen, mod kortere gennemløbstider i ankesager, er erstattet af en udvikling, der igen går mod stadig længere gennemløbstider. Dette er klart utilfredsstillende og ikke i overensstemmelse med domstolsreformens tilsigtede virkning for landsretten.

Særligt om de gennemsnitlige gennemløbstider i familieretssager skal det bemærkes, at der er tale om en negativ udvikling i gennemløbstider for sager, der generelt er af hastende karakter. En væsentlig del af forklaringen er en markant øget tilgang af ankesager om tvungen anbringelse uden for hjemmet af børn. Landsretten modtog således i 2013 201 sådanne sager

mod 153 sager i 2012. Arbejdet med at få berammet og afviklet disse hastende sager er ganske belastende og arbejdskrævende og har bl.a. til følge, at sager på andre områder må skubbes og derfor får et længere sagsforløb.

De gennemsnitlige gennemløbstider i nævningeankesager er ½ måned kortere i 2013 end i 2012. Dette er meget tilfredsstillende ikke mindst, når den samlede situation for landsrettens sagsafvikling tages i betragtning.

De gennemsnitlige gennemløbstider for (øvrige) straffeankesager med bevisbedømmelse er yderligere steget med næsten 1½ måned i 2013 i forhold til 2012. Dette er bestemt ikke tilfredsstillende og må ses i lyset af det generelt øgede pres på landsrettens sagsafvikling.

Det må indgå i vurderingen af det praktisk mulige, at ca. halvdelen af landsrettens straffesager skal behandles på bitingstederne i forud fastlagte uger og med deltagelse af forsvarere, der er udpegede før sagens berømmelse, og hvis muligheder for at give møde derfor har væsentlig betydning for sagernes berømmelse. Det må endvidere indgå i vurderingen, at behandlingen af straffesager navnlig i årets første del har været påvirket af indkøringen af den nye statsadvokatur i Viborg.

e. Sagernes alder.

Ved udgangen af 2013 var de verserende civile 1. instans- og ankesager fordelt således med hensyn til sagernes alder:

Ca. 77 % af sagerne er modtaget i 2013

Ca. 19 % af sagerne er modtaget i 2012

Ca. 2 % af sagerne er modtaget i 2011

Ca. 1 % af sagerne er modtaget i 2010

Ca. 1 % af sagerne er modtaget i 2009, 2005 – 2006 og 2001

Ingen af sagerne er modtaget i 2002 - 2004 og 2007 - 2008

Den procentuelle fordeling af sagsbeholdningen med hensyn til de civile sagers alder viser, at langt de fleste sager er af nyere dato. Udviklingen går dog fortsat i retning af, at sagerne i forhold til tidligere år er blevet lidt ældre, jf. også oven for om gennemløbstider. De sager, der er af ældre dato, afventer alle oplysninger eller afgørelser, som antages at kunne have væsentlig betydning for sagernes behandling og afgørelse.

Ved udgangen af 2013 var 49 sager svarende til ca. 6 % af de verserende straffeankesager modtaget før 2013. Resten af sagerne var modtaget i 2013.

4. Medarbejdere og sagsafviklingen.

a. Udviklingen i årsværksforbrug fordelt på de enkelte medarbejdergrupper.

Udviklingen i antallet af medarbejdere i 2010 – 2012 (opgjort som det faktiske årsværksforbrug) er følgende:

	2011	2012	2013
Juridisk personale	51,7	50,9	52,9
Kontorpersonale	38,0	36,8	38,0
Elever	2,7	2,0	1,7
Ansatte i beskæftigelsesordning	1,0	-	-
Øvrigt personale	5,2	5,7	5,3

Udviklingen skyldes navnlig dels tilpasning til nedskæringer af landsrettens personaleressourcer – dommernormativ og lønbevilling til administrative stillinger - efter domstolsreformen, dels en tilførsel af ekstra konstitutionsstillinger i 2012 (svarende til ½ årsværk) og 2013 (svarende til 2½ årsværk med henblik på etablering af en ekstra midlertidig afdeling i hovedparten af 2013). Samlet er landsretten efter domstolsreformen blevet reduceret med 2 faste dommerstillinger og 4 konstitutionsstillinger og med en lønbevilling svarende til ca. 7 administrative stillinger. For så vidt angår de to faste dommerstillinger har nedskæringen haft virkning fra henholdsvis august og december 2011. For så vidt angår konstitutionsstillingerne og de administrative stillinger har nedskæringerne haft virkning siden 2008 og 2010.

Som det er tilkendegivet i tidligere embedsregnskaber, følger landsretten nøje udviklingen bl.a. med henblik på at kunne vurdere, om de gennemførte normativ- og bevillingstilpasninger har været for voldsomme set i lyset af reformens endelige betydning for landsretten. I denne vurdering vil naturligvis tillige indgå den generelle udvikling i sagstilgangen.

b. Sagsvægtningensmodel.

Landsretterne udarbejdede i 2003/2004 i samarbejde med Domstolsstyrelsen en model med vægtning af de forskellige sager. I modellen indregnes sluttede sager med en vægtenhed afhængig af sagstype og den måde, hvorpå sagen slutes.

Vægtningerne blev særskilt fastsat for henholdsvis administrative medarbejdere (kontorpersonale) og jurister (faste og konstituerede dommere, administrationschef, sekretariatschef, retsassessor og dommerfuldmægtige). Vægtningerne blev fastsat efter en generel vurdering og sammenligning af det arbejde, der for den enkelte medarbejder i den pågældende medarbejdergruppe gennemsnitligt er forbundet med behandlingen af den enkelte sag sammenlignet med behandlingen af andre sager og alt afhængig af sagstype og måde, som sagen slutes på.

Domstolsreformen og den deraf afledede ændring i landsretternes rolle som slutinstans, den almindelige udvikling i sagernes tyngde samt landsretternes arbejdsform navnlig i forbindelse med domstolsreformens påvirkning af formen for hovedforhandling i civile sager nødvendiggjorde en revision af sagsvægtningensmodellen. Arbejdet med justering af sagsvægtene blev indledt i starten af 2011 og afsluttet medio 2011, og de nye vægte er herefter indarbejdet med virkning fra 1. januar 2011.

Det er ikke umiddelbart muligt at sammenligne de nye og gamle vægte.

For så vidt angår udviklingen i sagsvægte fra 2011 til 2013 kan følgende oplyses:

	Sagsvægte 2011	Sagsvægte 2012	Sagsvægte 2013
Jurister civile sager	7.221	7.575	7.053
Jurister straffesager	5.664	5.455	5.677
Jurister i alt	12.885	13.030	12.730
Administrative medarbejdere civile sager	7.671	8.087	7.589
Administrative medarbejdere straffesager	8.072	7.808	8.071
Administrative medarbejdere i alt	15.742	15.895	15.660

De anførte tal for sagsvægte tager ikke højde for den ekstra tid, der bruges i forbindelse med transport til og fra bitingsteder. Denne tid har i de senere år typisk svaret til mellem 1 og 1,5 årsværk for jurister og 0,5 til 1,0 årsværk for administrative medarbejdere.

5. Retsmægling.

Vestre Landsret tilbyder – som alle andre retter undtagen Tinglysningsretten og Højesteret – en ordning med retsmægling. Ordningen administreres i praksis af landsrettens forberedelsesafdeling. Der henvises nærmere til oplysningerne om retsmægling på landsrettens hjemmeside www.vestrelandsret.dk

Landsrettens tilbud om retsmægling er i 2013 blevet accepteret i 99 sager mod 86 sager i 2012 og 83 sager i 2011. Retsmægling er i 2013 gennemført i 84 sager mod 71 sager i 2012 og 71 sager i 2011. I de resterende sager er retsmæglingen endnu ikke gennemført, eller tilsagnet om deltagelse i retsmægling eller hele sagen er tilbagekaldt, inden der er afholdt møde med retsmægleren.

I 31 af de 84 sager med gennemført retsmægling (37 %) er retsmæglingen endt med, at parterne har indgået en aftale, som har afsluttet sagen. I de øvrige sager, hvor retsmægling er

gennemført, er retsmæglingen endt uden en sådan aftale, og sagen er herefter overgået til sædvanlig retssagsbehandling.

Andelen af retsmæglinger, der i 2013 er endt med en aftale, der har sluttet retssagen, er lavere end i 2012 (54 %) og 2011 (51 %). Det er ikke muligt nærmere at angive årsagen til denne udvikling. Udviklingen fortsætter i øvrigt en mere generel udvikling, idet der – med enkelte undtagelser – tidligere har været tale om, at andelen af sager sluttet med aftale efter retsmægling ret konstant har ligget omkring 65 %.

6. Kvalitet

Det er afgørende for landsretten at sikre kvaliteten i sagsbehandling og afgørelser.

Der afholdes hvert år interne temadage for landsrettens dommere og administrative medarbejdere med det formål at drøfte forskellige spørgsmål af faglig karakter. Dette har blandt andet resulteret i en ordning med en vis specialisering i landsretten.

Arbejdet med kvalitet i rettens arbejde sker fortsat i vidt omfang i et samarbejde med Østre Landsret bl.a. i forbindelse med, at der løbende er kontakt mellem de to landsretters fagudvalg, og i forbindelse med, at der hvert andet år holdes fællesmøder mellem dommerne i de to landsretter.

Arbejdet med kvaliteten i det arbejde, som landsrettens administrative medarbejdere varetager på de enkelte retssektioner, vil fortsat være målrettet medarbejderne på de enkelte sektioner. Det betyder, at den administrative leder af sektionens administrative medarbejdere (sektionslederen) i samarbejde med de dommere, der virker som administrerende retsformænd på de afdelinger, der er knyttet til vedkommende sektion, løbende skal udpege konkrete udviklingsområder for kvaliteten i medarbejdernes arbejde. Herefter påhviler det sektionslederen at implementere og gennemføre det konkrete kvalitetsarbejde samt at sørge for den fornødne dokumentation af den forbedring, som indsatsen har medført. På baggrund heraf skal de administrerende retsformænd sammen med sektionslederen drøfte og beslutte, om de opnåede resultater er tilstrækkelige til, at man kan tage fat på et nyt udviklingsområde. Sektionslederen sørger for, at der sker en afrapportering af de enkelte projekter til administrationschefen efter udgangen af hvert halvår.

I 2012 iværksatte landsretten en forsøgsordning med central berømmelse af hovedparten af de straffesager, der skal hovedforhandles i Viborg. Hensigten med forsøget var at opnå en – om mulig – endnu bedre udnyttelse af de enkelte retsdage, at skabe en højere grad af ensartethed i sagernes gennemløbstid og at forbedre samarbejdet med forsvarsadvokaterne om berømmelsen af disse sager. Ordningen er gjort permanent i 2013.

7. Administrative sager.

Blandt de administrative sager, som behandles i landsretten, kan nævnes:

a. Høringssager.

Der er i 2012 modtaget og behandlet 94 høringssager vedrørende lovforslag m.v. Dette er væsentligt flere end i 2012, hvor der blev modtaget 57 høringssager.

b. Klagesager.

I medfør af retsplejelovens § 48 kan landsrettens præsident meddele en advarsel til en dommer eller anden domstolsjurist i landsretten eller til en præsident ved en byret i landsretskredsen, hvis den pågældende har udvist utilbørligt eller usømmeligt forhold i forbindelse med udførelsen af sin tjeneste.

Der har i 2013 ikke været anledning til at statuere, at der er udvist forhold af en karakter, der har kunnet give grundlag for at meddele en advarsel efter § 48.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 48 giver ikke landsrettens præsident kompetence til at bedømme en sags materielle udfald eller rigtigheden af de processuelle afgørelser, der træffes i forbindelse med sagsbehandlingen. I de situationer, hvor præsidenten har modtaget henvendelser fra primært privatpersoner, der har været utilfreds med landsrettens eller en anden rets judicielle afgørelser, har præsidenten derfor vejledt om sin kompetence efter retsplejeloven og om mulighederne for eventuelt at appellere afgørelsen eller f.eks. søge

Procesbevillingsnævnet om anke- eller kæretilkendelse. I disse sager har der således ikke været indledt en klagesagsbehandling i medfør af retsplejelovens § 48.

c. Beskikkelse af sættemommere.

Præsidenten foretog i 2013 67 beskikkelser af sættemommere i medfør af retsplejelovens § 46, fordi byretsdommere havde erklæret sig inhabile. I 2012 var antallet af beskikkelser 93.

Udviklingen kan ses i lyset af, at der i 2013 har været særlig opmærksomhed på regler og praksis for inhabilitet bl. a. på møder for dommere i de respektive landsretskredse. Ved vurderingen af praksis må indgå, at kun afgørelser, hvor en dommer erklærer ikke at være inhabil, kan kæres.

8. Ny retsbygning til Vestre Landsret i Viborg

Vestre Landsret har gennem længere tid haft et væsentligt behov for forbedring af de lokalemæssige forhold navnlig i Viborg. Spørgsmålet har da også været nævnt i flere af de tidligere offentliggjorte handlingsplaner og embedsregnskaber.

Som led i aftalen om finansloven for 2010 indgik den daværende regering og Dansk Folkeparti i november 2009 aftale om, at der skal opføres en ny retsbygning til Vestre Landsret i Viborg, og at byggeriet skal opføres i et såkaldt offentligt-privat partnerskab (OPP).

I overensstemmelse med finanslovsaftalen blev arbejdet med projektet igangsat i 2010. Dette skete i et samarbejde mellem Bygningsstyrelsen (tidligere Slots- og Ejendomsstyrelsen), Domstolsstyrelsen, Viborg Kommune og landsretten.

Bygningsstyrelsen har i 2012 – med Finansudvalgets tiltræden - tildelt projektet til A. Enggaard A/S, KPF Arkitekter og Cowi.

Den nye retsbygning vil blive placeret på Asmildklostervej i Viborg, og byggeriet er gået i gang i efteråret 2012. Der var rejsegilde den 1. oktober 2013, og byggeriet forløber så godt, at

Entreprenørfirmaet A. Enggaard A/S nu har meddelt, at landsretten kan overtage bygningen 1. juli 2014.

For landsretten og dens brugere er det naturligvis glædeligt og meget tilfredsstillende, at landsretten om få måneder vil kunne flytte ind i en ny retsbygning, der vil kunne sikre landsrettens brugere og medarbejdere en værdig, funktionel, sikker og tidssvarende ramme for landsrettens retssagsbehandling og øvrige funktioner.

9. Vestre Landsrets lokaleforhold ved bitingstederne.

Vestre Landsret har bitingsteder i Aalborg, Aarhus, Kolding, Esbjerg og Sønderborg.

Bitingstederne er i Kolding, Esbjerg og Sønderborg placeret i forbindelse med byrettens lokaler.

I Esbjerg har byretten – og dermed også Vestre Landsret – fået nye lokaler i sommeren 2007.

I Sønderborg har byretten – og dermed også Vestre Landsret – fået nye lokaler i eftersommeren 2008.

I Kolding har byretten – og dermed også Vestre Landsret – i sommeren 2012 fået nye lokaler i et helt nyt domstolsbyggeri.

Bitingsstedet i Aarhus er indrettet i 1996 i et dengang nyt lejemål i forbindelse med, at landsretten fraflyttede Tinghuset i Aarhus.

Bitingsstedet i Aalborg er beliggende i en selvstændig ejendom. Bygningen er af ældre dato, og bitingsstedet er præget af en retssal, der ikke kan rumme større sager, og af lokaler og indretning, der ikke lever op til en nutidig standard bl.a. med hensyn til muligheden for at adskille involverede parter og aktører.

10. Handlingsplan for 2013 og opfyldelsen af denne.

Landsrettens arbejde med handlingsplaner og justeringer af disse foregår løbende bl.a. i forbindelse med drøftelser i landsrettens samarbejdsudvalg. Handlingsplanerne er offentliggjort på landsrettens hjemmeside - www.vestrelandsret.dk

Handlingsplanerne indeholder en række mål for sagsbehandlingstider. Herom og om opfyldelsen af disse målsætninger henvises til det, der er anført oven for i afsnit 3.

Endvidere indeholder handlingsplanerne en lang række andre mål opstillet med fokus på (anden) kvalitetssikring, brugernes behov, kontakt til samarbejdspartnere, produktivitet og fleksibilitet, trivsel blandt medarbejderne og enkle og klare arbejdsgange samt andre tiltag til en effektiv resurseudnyttelse.

De forskellige mål er beskrevet i landsrettens handlingsplan, og status med hensyn til opfyldelsen heraf kan summarisk sammenfattes således for 2013:

- Landsrettens medarbejdere skal fortsat deltage i testforløb i Domstolsstyrelsen forud for ibrugtagning af nye digitale systemer – herunder blandt andet JFS Berømmelse – trin 1. GENNEMFØRT
- Landsretten skal medvirke til implementering af JFS Berømmelse – trin 1. Implementeringen afhænger dog af, at systemet udrulles efter planen af Domstolsstyrelsen. GENNEMFØRT

- Efteruddannelse og opdatering af landsrettens medarbejdere på it-området skal fortsættes i 2013. GENNEMFØRT
- Landsretten skal undersøge mulighederne for udvidet brug af sikker e-mail både ved afsendelse internt ved domstolene og ved afsendelse til eksterne parter. GENNEMFØRT
- Der skal fortsat arbejdes med forskellige projekter vedrørende kvaliteten af landsrettens opgavevaretagelse. GENNEMFØRT
- Landsretten skal fortsat have fokus på domstolenes nye mål og værdier. GENNEMFØRT
- Landsrettens sektioner skal øge indsatsen for at skabe ens berammelsestider for sammenlignelige sager. GENNEMFØRT.

11. Brugerundersøgelsen 2013

Landsretten har i 2013 – som de øvrige domstole – deltaget i en brugerundersøgelse af Danmarks Domstole.

Landsretten kan glæde sig over stor brugertilfredshed. Resultatet er endvidere bedre end ved sidste brugerundersøgelse (2009) samt over gennemsnittet for retternes samlede resultat. Landsrettens resultat kan ses på landsrettens hjemmeside

<http://www.domstol.dk/VestreLandsret/Documents/Nyheder/Resultatoverblik%20Vestre%20Landsret.pdf>.

De punkter, hvor brugerne er mindst tilfredse, vedrører – udover rettens sagsbehandlingstid – især punkter, som vil blive væsentligt forbedret ved indflytning i den nye retsbygning (indeklima, parkeringsforhold, rettens venterum og standarden af tekniske hjælpemidler).

12. Sammenfattende vurdering af udviklingen i 2013 samt forventningerne til de kommende år.

Udviklingen i 2013 er bekymrende. Tidligere års gode udvikling med kortere gennemløbstider på de fleste områder er således i de senere år vendt til en mere vedholdende udvikling præget af

klart længere gennemløbstider på de fleste områder. Dette til trods for, at landsretten og dens medarbejdere løbende søger at forbedre udnyttelsen af rettens ressourcer med respekt af de opgaver, som landsretten skal udføre, og for kvaliteten i rettens arbejde og afgørelser. Den negative udvikling er desværre fortsat i 2013.

Landsretten har i de seneste år nøje fulgt udviklingen bl.a. med henblik på at vurdere, om de normativ- og bevillingstilpasninger, som Domstolsstyrelsen gennemførte senest i 2010 på baggrund af domstolsreformen, har været for voldsomme set i lyset af reformens endelige betydning for landsretten. Det er landsrettens vurdering, at tilpasningerne har været for voldsomme.

Et væsentligt formål med domstolsreformen var en reduktion af de alt for lange sagsbehandlingstider ved bl.a. landsretterne. Udviklingen i de første år efter domstolsreformen var i god overensstemmelse med dette formål. Sagsbeholdning og gennemløbstider faldt markant. Denne gode udvikling er imidlertid i 2010 afløst af en situation med stadig større sagsbeholdning og stadig længere gennemløbstider. Landsretten er på denne baggrund naturligvis glad for den ekstra afdeling, som var etableret i hovedparten af 2013 og er forlænget i 2014, men de ekstra muligheder har ikke reelt kunnet betyde nogen markant ændring af en negativ udvikling.

Det er således landsrettens vurdering, at der vil ske en uholdbar og uacceptabel yderligere forlængelse af sagsbehandlingstiderne, hvis der ikke meget hurtigt sker en justering af sagstilgangen eller tilføres øgede dommerressourcer. En afgørende justering af sagstilgangen vil formentlig kræve ny lovgivning. Landsretten afventer derfor den politiske opfølgning på forslagene fra Justitsministeriets udvalg om bedre og mere effektiv behandling af civile sager. Såfremt denne politiske opfølgning ikke giver det nødvendige grundlag for at ændre udviklingen, vil landsretten fortsætte og intensivere drøftelserne med Domstolsstyrelsen om mulighederne for på anden måde at skabe et bedre forhold mellem landsrettens ressourcer og sager. Kun ved et bedre forhold mellem sager og ressourcer er det realistisk at påregne en påkrævet udvikling i retning af de kortere sagsbehandlingstider, som er domstolenes og Vestre Landsrets hovedmål for de kommende år.

Det kommende år vil på det administrative område blive præget af arbejdet med færdiggørelse af og indflytning i landsrettens nye retsbygning i Viborg. Som nævnt ovenfor er byggeriet af den nye retsbygning nu så langt fremme, at det nye byggeri kan tages i brug i 1. juli 2014. Byggeriet ventes officielt indviet i september 2014.

Bjarne Christensen